

Betydning, naar den ikke kan slutte sig til en saadan Bestemmelse som den, der indeholdes i § 1. Jeg skal ikke udtale mig særlig om de specielle Endringsforslag, der jo i det Hele ere affattede med stor Omsigt og i det Væsentlige af mig kun kunne betragtes som Forbedringer; men jeg kan paa ingen Maade indrømme, især naar man opretholder det almindelige System, at Undtagelserne i § 5 kunne udgaae. Jeg skal iøvrigt gjøre opmærksom paa, at disse Undtagelser slutte sig meget nøie til de ganske tilsvarende i Eftertryksloven, hvor man vel ikke har havt den allermindste Betænkelighed ved at hjemle Forfatteren den fulde Beskyttelse, men hvor man ved Siden deraf i Publikums Interesse har gjort Undtagelser, som gjøre det muligt at tilvejebringe en stor Deel literære Arbejder, hvilket er en meget væsentlig Betingelse for Kunstfabers Udbredelse i videre Kredse. Jeg troer ogsaa, at den ærede sidste Taler aldeles har misforstaaet Bestemmelsen i § 5 Bitr. b., naar han meente, at der derved skulde være hjemlet Ret til Udgivelse af saadanne Mønstre, som han omtalte, skjøndt det gjerne kan være, at Udtrykkene kunne give Anledning til at antage det; der er imidlertid ikke Tale om Udgivelse af Samlinger af Mønstre, men om Benyttelsen af kunstneriske Arbejder til Mønstre. Efter min Mening er det en Undtagelse, som i den hele Industries Interesse og som Betingelse for den hele folkelige Udgang til kunstnerisk Nydelse absolut maa opretholdes, at Haandværkerne kunne benytte Kunstnerens Arbejder til enten at give deres Fabrikata en smukkere Form, eller til at pryde dem med, saa at altsaa f. Ex. en berømt Vase kan finde sin sidste Afstøbning i en ganske ordinær Urtepotte. Det er ingenlunde ligegyldigt, om man nægter Haandværkerne en saadan Ret, thi der kan være en uendelig stor Forskjel med Hensyn til Formens Reenhed og Skjønhed, selv i de allernubetheligste Gjenstande, og en smuk Udstryelse af disse Gjenstande vil kun kunne staffles tilveie, naar Haandværkeren kan øse af Kunstnerens Kilde, hvad enten han nu selv arrangerer sig med en Kunstner, der særlig arbejder for ham, eller han tager af hele det Stof, der foreligger. Det vilde være overordentlig lidet ønskeligt, dersom man — for at

blive ved det Exempel, jeg før nævnte, en Urtepotte — enten vilde have, at en saadan ikke maatte prydes ved Anbringelsen af nogle Smaafigurer derpaa, eller at Pottemageren selv skulde finde paa dem; dette maatte han vist meget hellere lade være, hvorimod en ganske jævn Pottemager meget let kan tilegne sig den Færdighed, der hører til paa sine Fabrikata at anbringe nogle smaa thorvaldsenske Amoriner og andre smukke Ting, om endog i en meget svag Afstygning, og det vil kunne være til Glæde og Forvæling for dem, der bruge saadanne Gjenstande, saaledes at see sig omgivne af Ting, der give en Afpeiling af Kunstens Herlighed, som jo i sin hele Reenhed kun er forbeholdt Faa. Jeg vilde altsaa meget ønske, at § 5 maatte blive opretholdt, og jeg mener, at Folkethinget vilde gjøre sig skyldigt i en Gensidighed, som jeg ikke skal fragaae, at Landstinget har havt nogen Tilbøjelighed til, dersom det ikke ved Siden af at værne om Kunstnerens Ret ogsaa forbeholdt Folket dets bestedne Andeel i Kunstnerens Arbejde.

Sicherung: Det synes, som vi nu kunne antage, at vi ere borte fra § 1, saaledes som den foreligger i Lovforslaget, og at det, som vi med Hensyn til § 1 have at bestille med, kun er det Endringsforslag, der dertil er stillet af Forskjellige, og som har fundet Understøttelse fra den ærede Ministers Side. Det forekommer mig, at da han erkjender, at § 1 kun er her af praktiske Hensyn, saa burde den ikke være her, thi den er vistnok meget upraktisk. Den ærede Ordfører har allerede gjort opmærksom paa, at det at bestemme, om en Gjenstand har været gjort til Salg eller ikke, er saa at sige ugjørligt, og naar den ærede Minister har sagt, at Domstolene ville kunne dømme, om der ligger tilstrækkelig lang Tid imellem Kunstnerens Forærbigelse af det eftergjorte Arbejde og Salget af samme, eller om Noget har kjøbt det paa anden Haand af dennes Bøne, saa forekommer det mig, at det er at forelægge Domstolene Afgjørelser, som aldeles ikke ligge i en Domstols Natur. Dersom man opstillede en heel ny Domstol, en Slags Skjønsdomstol, sammensat Gud veed, hvorledes, saa kunde jeg endda forstaae, at man vilde forelægge Spørgs-